

Közkívánatra új sorozat indul. A cél, hogy jobb fotókat tudjunk készíteni. Mivel mindenki más-más szinten ért a témához, a legelején kezdem, talán a gyakorlottabbaknak sem árt némi ismétlés. Eddig többnyire a scrap oldalakkal foglalkoztunk, persze annak is vannak alapjai, de különösebb hozzáértés nélkül is el lehet készíteni egy bonyolultabb technikai trükköt a leírás alapján, akkor is, ha a program többi részéről fogalmunk sincs. A fotózásnál ez azért másképp van. Ismerni kell az alapokat. Sőt, nem elég ismerni, tudni kell, és készségi szinten kell tudni, ami azt jelenti, hogy a beállításnál már gyorsan és biztosan döntsünk, aszerint, hogy mit is szeretnénk látni a fotón. Ez bizony némi energiabefektetést is igényel, de bőven megtérül. A cikkek során lehet, hogy lesznek kisebb feladatok, persze ezt az csinálja meg, aki akarja, de csak tapasztalati úton lehet tanulni. Nekem meg kell a visszajelzés, hogy mi nem megy, miben kellene segítség. Sajnos nem nálam van a bölcsék köve, szóval én csak a saját tudásomnak megfelelő szinten tudok válaszolni, de majd igyekszem:)

Már nyitottam egy [fórumot](#), a Bevezetőt mindenképp érdemes elolvasni, és ha bármi kérdés van, lehet új témákat is nyitni. A Bevezetőn kívül egyelőre a Milyen gépet használsz címmel nyitottam még egy témát, mert majd a gépekről is szó esik. Milyen gépnek mik a határai, mivel mit lehet megoldani. Azért azt javaslom, hogy akinek full automata gépe van, állítási lehetőség nélkül, az is olvassa el, hátha kedvet kap egy jobb gépre:)

A mottót már ott is írtam, de tényleg ez a legfontosabb. A kép mindig fejben születik meg, a többi csak eszköz hozzá. Kell tudnunk mit akarunk, és hogy ezt hogyan valósíthatjuk meg.

Ismerkedjünk akkor meg az alapfogalmakkal. Mindegyikről még bőven lesz szó, most csak egész tömören.

A helyesen exponált képhez három paramétert kell ismernünk, és beállítanunk. Záridő, rekesz és érzékenység. (filmes gépeknél ez utóbbi nem állítható, hanem a megvásárolt film jellemzője volt. Szerintem itt mindenki digitálist használ, tehát csak arra fogok hivatkozni)

Megvilágítási idő, zársebesség: szabja meg, hogy mennyi ideig juthat be a fény az érzékelőre. Ha megfelelő mennyiségű fény éri az érzékelőt, akkor jól exponált képről beszélünk. Ha a fény kevesebb, akkor alulexponált, ilyenkor a kép sötét és

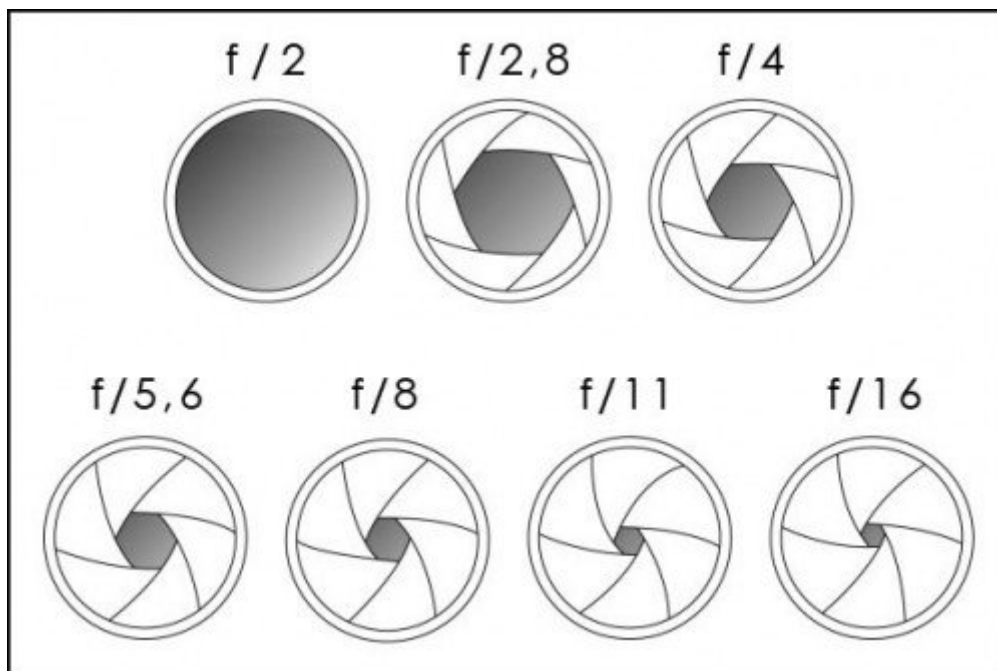
kontrasztszegény, ahogy a szakzsargonban mondják, "bebukik". Ha túl sok a fény, akkor a felvétel túlexponált, a fotó világos, és különösen a világos részeknél a részletek teljesen eltűnnek, "kiég".

A megvilágítási időt másodpercben, illetve a másodperc törtrészébe mérjük. Pl. 1/60 azt jelenti, hogy a zárszerkezet a másodperc hatvanad részéig engedi át a fényt. Hogy hány választható lehetőség van, az megint csak gép függő, de egy profi gépet tekintve, ez kb. így néz ki:

30" 15" 8" 4" 2" 1" 1/2 1/4 1/8 1/15 1/30 1/60 1/125 1/250 1/500 1/1000 1/2000  
1/4000 1/8000 másodperc. Létezik még a B, avagy bulb, aminél tetszőleges ideig tartható nyitva a zár.

Előfordulhatnak köztes értékek a gépen, de ez a szabvány lépés, itt a következő lépés mindig fele annyi időt jelent. ( ha balról jobbra haladunk)

Fényrekesz, avagy blende: A blende az objektívban található fém lamellarendszer. Ezzel szabályozzuk a bejutó fény mennyiségét. Méretét egy szám (f) határozza meg. Minél nagyobb ez a szám, annál szűkebb a blendenyílás.



Egy adott objektív legnagyobb rekesznyílását fényerőnek nevezzük. Fenti ábra egy f/2-es fényerejű objektív szabványos blendenyílásait mutatja. Az egyre nagyobb számok, egyre kisebb nyílást jelentenek, azaz egyre kevesebb az érzékelőre jutó fény. Blendénél is van, hogy köztes értékeket is megadnak, de a szabványos lépések között a bejutó fény mennyisége feleződik illetve duplázódik. Vagyis pl. f/8-nál fele annyi fény jut be, mint f/5.6-nál, és kétszer annyi, mint f/11-nél.

Érzékenység:

A fényérzékeny felületek (CCD, CMOS, stb.) érzékenysége a fényre. Kisebb érzékenységnél hosszabb expozícióra, míg nagyobbánál kisebbre van szükség. A jelenleg elterjedt megnevezése ISO. Alapértéke általában 100, de pl az én egyik gépemnek 200. A fényérzékenység növelését úgy érik el a digitális gépeknél, hogy a beérkező jeleket az elektronika felerősíti. Sajnos nem csak a hasznos jeleket, így a kép zajos lehet. Egyszerűbb gépeknél hiába van feltüntetve magas ISO érték, ha azt használjuk nagyon zajos képet kapunk, amin ugyan lehet valamennyit korrigálni, de a minősége nem lesz túl jó. Azok a gépek, amik magas ISO-n is jól dolgoznak elég sokba kerülnek.

Itt is vannak szabványlépések: 100, 200, 400, 800, 1600, 3200, 6400. A szabvány lépések

között itt is igaz a fele/duplája. Pl.f/8-as blende és 1/125-ös expozíció 100-as ISO-val ugyanazt a fénymenyiséget jelenti, mit f/11, 1/125 200-as ISO-val vagy f/8 1/250 200-as ISO-val. Ha ez most egy kicsit kínai, jöjjön a

Viszonossági törvény: Tehát van 3 tényezőnk, fényérzékenység, blende, és megvilágítási idő. Az expozíciót, vagyis az érzékelőre jutó fény mennyiségét ezekkel határozzuk meg. Fentiek értelmében, ha az egyik tényezőt egy szabvány lépéssel növeljük, ugyanakkor a másikat meg szabvány lépéssel csökkentjük, pontosan ugyanannyi fény jut az érzékelőre. Épp ezért nagyon fontos tudni ezeket a szabványlépéseket, mert a gépeken általában köztes értékek is fel vannak tüntetve. Tehát fényméréssel (majd erről persze külön) megállapítjuk, hogy mennyi fény is kell adott téma megörökítéséhez. És innentől kezdve óriási szabadság van a kezünkben, hogy a lehetőségekkel játszunk. Mert ugye rohangáló gyereket nem lehet hosszú expozíciós idővel fényképezni, mert bemozdul, a blende nyílás szoros kapcsolatban áll a mélységélességgel, amikor a háttér életlen lesz, ezzel kiemeljük a témát stb.

Ahhoz, hogy ezeket a lehetőségeket ki tudjuk használni, és pillanatok alatt tudjunk dönteni, bizony ezt érteni és gyakorolni kell. Olyan ez, mint az autóvezetés. Az elején sokat agyalsz, hogy jaj, most váltani kell, vagy még sem? Rutinnal már gyakorlatilag oda sem figyelsz, csak váltasz. Ahogy az alapok megvannak a fotózásban, sokkal több időnk marad a kreatív gondolkodásra, a téma meglátására, a kép megszerkesztésére.

Nem merek egyszerre többet írni, ezt lehet akár többször is elolvasni, hogy rögzüljön:)

Fórumban jöhetnek a kérdések, javaslatok, ötletek.

És akkor végezetül egy kis röpdolgozat:) Akinek nem sikerül, olvassa el még egyszer a cikket:)

1. Portrét fényképezek, a mért értékek szerint a helyes expozícióhoz ez kellene: f/8, 1/125, ISO 100. ISO-hoz nem nyúlok, viszont szeretném, ha életlenebb lenne a háttér, ezért a blendét f/4-re állítom. Mire kell állítanom a zársebességet? Megfejtéshez – ha már kiszámoltad persze – jelöld ki itt a következő részt, ahová fehér betűvel beírtam, de kijelölve

látszódni fog.

2. Most rohangáló gyereket fotóznék. Mért értékek:  $f/11$ ,  $1/60$ , ISO 100. ISO megint maradjon, a zársebességet viszont  $1/250$ -re csökkentem, hogy ne mozduljon be a kép. Hogyan módosul a blendenyílás? A válasz ugyanúgy.

3. Az utolsó. Sziget Fesztivál:) Mért értékek  $f/4$ ,  $1/30$ , ISO 200. Hát ez így nem lesz jó. Beállítom  $f/5.6$  és  $1/250$ , mert ugrálnak a színpadon. Mire kell állítanom az ISO-t, hogy ugyanaz az expozíció maradjon?

Remélem, sikerült:) Folyt. köv.

## További hasonló bejegyzések



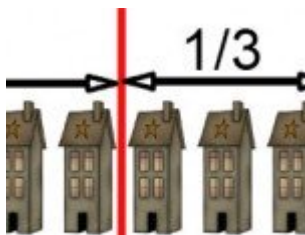
Utazási fotótípek - beállítások és egyéb ötletek



Fotósuli - objektívek, látószög, gyújtótávolság,



Fotósuli - alapfogalmak 2.



Beállított élesség

Fotósuli - mélységélesség



Szemüveg



Fotózási tippek őszre



Fotózási tippek nyárra